

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Quickscan Flora en Fauna Zonnepark Eekerweg

Toetsing aan natuurwetgeving en -beleid
Definitief

colofon

projectnaam
**Quickscan Flora en Fauna
Zonnepark Eekerweg**

datum
27 augustus 2024

projectnummer
P03913

opdrachtgever
**Novar B.V. en coöperatie
Eekerpolder**

BRO
projectleider
RdM

opgesteld door
RdM

interne controle
LBo

bron kافت
BRO

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	6	Conclusie	15
1.1	Werkwijze quickscan flora en fauna	4	6.1	Vervolgtraject en advies	15
			6.1.1	AERIUS-berekening	15
2	Planbeschrijving	5	7	Samenvatting	16
2.1	Huidige situatie	5			
2.2	Toekomstige situatie	5			
3	Toetsing gebiedsbescherming	8	8	Geraadpleegde bronnen	17
3.1	Wettelijke gebiedsbescherming	8			
3.2	Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	8			
3.2.1	Natuurnetwerk Nederland	8			
3.2.2	Leefgebied akkervogels	8			
4	Toetsing beschermde houtopstanden	9			
5	Toetsing soortenbescherming	10			
5.1	Vogels	11			
5.1.1	Toetsing	12			
5.2	Vleermuizen	12			
5.2.1	Toetsing	12			
5.3	Grondgebonden zoogdieren	13			
5.3.1	Toetsing	13			
5.4	Reptielen	13			
5.4.1	Toetsing	13			
5.5	Amfibieën	13			
5.5.1	Toetsing	14			
5.6	Vissen	14			
5.7	Ongewervelde diersoorten	14			
5.7.1	Toetsing	14			
5.8	Vaatplanten	14			
5.8.1	Toetsing	14			
5.9	Invasieve exoten	14			

1 Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging te behoeve van de ontwikkeling van een grondgebonden Zonnepark aan de Eekerweg, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

1.1 Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Er zijn reeds meerdere veldbezoeken aan het plangebied. Voor fase 1 en fase 2 is het plangebied in mei 2020 een bezoek aan het plangebied gebracht. Hierna is voor een actualisatie in mei 2023 nogmaals een bezoek gebracht aan beiden onderdelen van het plangebied. Daarna is in oktober 2023 een bezoek gebracht om fase 3 toe te voegen aan het rapport. Tijdens dit bezoek is tevens het gehele plangebied nogmaals beoordeeld. Dit verkennende veldbezoek is op 19 oktober 2023 tussen 12.00 – 14.00 uur door een ecooloog van BRO¹. Het was circa 8°C, zwaar bewolkt, lichte neerslag, met een zuiderwind van 4 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Groningen geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, laatst aangevuld 11 februari 2021). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Planbeschrijving

Het plangebied ligt tussen Scheemda en Zuidbroek. Aan de noordzijde van het plangebied ligt het kanaal 'Winschoterdiep', Ten zuiden van het plangebied loopt het spoortraject Scheemda - Zuidbroek. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

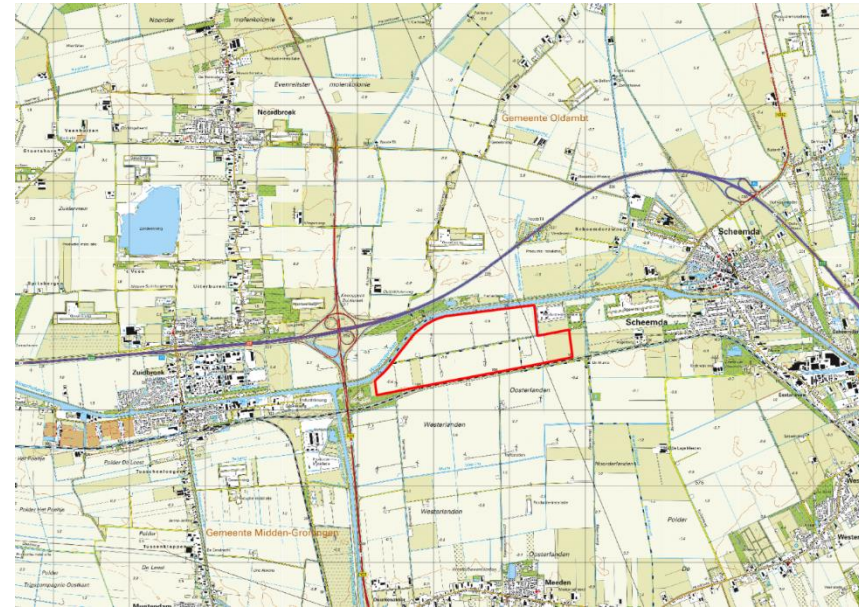
2.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit agrarische gronden. De percelen zijn momenteel in gebruik, en gewassen waren tijdens het veldbezoek reeds geoogst. Tegen de randen van de agrarische percelen zijn Rond het plangebied zijn windmolens aanwezig, deze behoren niet tot het plangebied. Door het plangebied loopt een hoogspanningsmast. Direct ten oosten van het plangebied is een gaswinningslocatie van de Nederlandse Gasunie gelegen.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 15 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

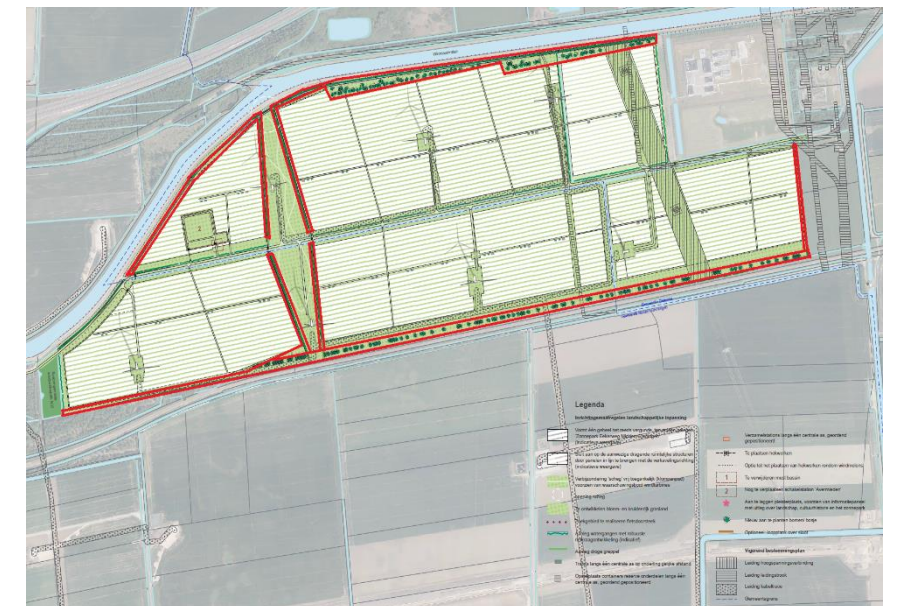
De initiatiefnemer is voornemens de huidige akkers om te zetten tot een zonnepark van circa 165 ha. Daarbij zal er ruimte zijn voor circa 66 hectare groen binnen de inpassing. In het westen van het plangebied zal een groene inrikker worden aangelegd, onder de naam 'De Scheg'. Tegen de noord- en de zuidgrens zijn enkele bomen met daaronder struikvormers voorzien. De sloten zullen binnen de toekomstige inpassing behouden blijven. Naast de instandhouding van de bestaande waterwegen zullen sommige bestaande waterwegen worden verbreed en zullen er nieuwe watergangen worden aangelegd, allen voorzien van rietkragen. Het gebied direct rondom de windmolens en onder de hoogspanningsverbinding wordt gemedend. In figuur 3 is een uitsnede van het landschapsplan weergegeven.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 3: Landschapsplan

Figuur 4: Plangebied gezien vanuit noordelijke richting

Figuur 5: Plangebied gezien vanuit noordelijke richting

Figuur 6: Plangebied gezien vanuit het noorden, nabij Winschoterdiep

Figuur 7: Ophoging binnen plangebied

Figuur 8: Plangebied gezien vanuit dijk bij het Winschoterdiep

Figuur 9: Bomenrij ten oosten van het plangebied

Figuur 10: Verharde landbouwweg binnen plangebied, vanuit westen

Figuur 11: Westelijke grens plangebied, nabij toegangsweg windmolen

Figuur 12: Verharde landbouwweg binnen plangebied

Figuur 13: Watergang en bomenrij gelegen tussen plangebied en Gasunie

Figuur 14: Plangebied gezien vanuit het oosten

Figuur 15: Plangebied gezien vanuit het zuidoosten, ingang Gasunie

3 Toetsing gebiedsbescherming

3.1 Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Zuidlaardermeergebied”, bevindt zich op circa 14 kilometer afstand ten westen van het projectgebied (zie figuur 16). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten.

Daar de voorgenomen ontwikkeling de ontwikkeling van zonneveld betreft, is een beperkte toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Een toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet op voorhand uit te sluiten. Uit het vervolgonderzoek met een AERIUS-berekening zijn bij zowel de aanlegfase als de gebruiksfase geen depositieresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j gekomen. Daarmee kunnen op voorhand negatieve effecten op Natura-2000 gebieden vanwege stikstofdepositie worden uitgesloten. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden zijn daarmee niet aan de orde.

3.2 Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

3.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

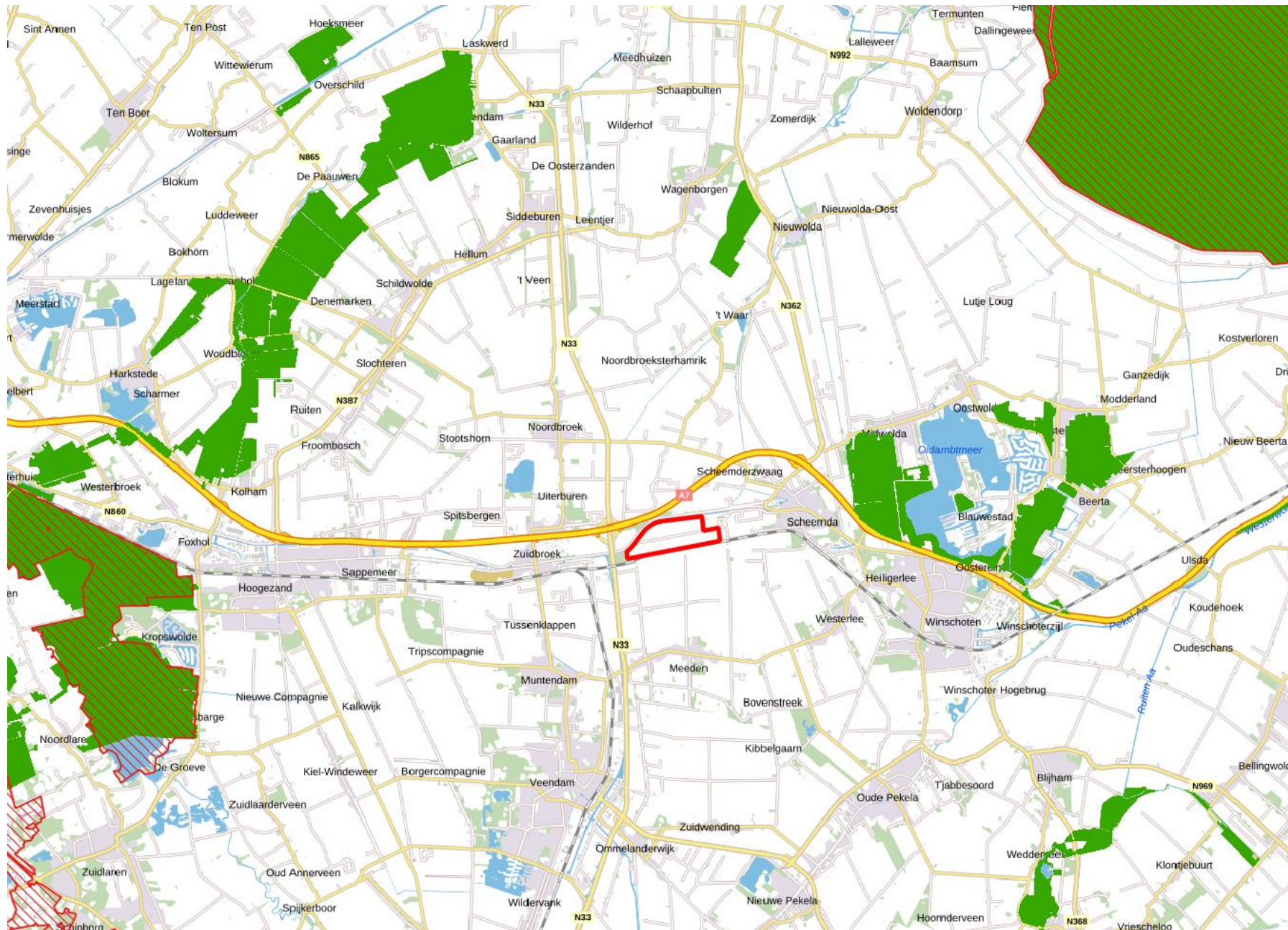
Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 16). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 4,2 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

3.2.2 Leefgebied akkervogels

In de Provinciale Omgevingsverordening (POV) zijn compensatieregels opgenomen voor ‘Leefgebieden Akkervogels’. Het plangebied is gelegen buiten deze beschermingszones.

Bij de inrichting en het voorgenomen beheer wordt rekening gehouden met leefgebied voor akkervogels. Bij overleg met de provincie is vastgelegd dat 10% compensatie plaats zal vinden met betrekking tot inrichting en beheer van het plangebied voor akkervogels.

Figuur 16: Ligging NNN (groen) en Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omljnd)

4 Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien zich binnen het plangebied geen bomen bevinden is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

5 Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 Verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en

Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt

de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor

Tabel 1: Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

5.1 Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Hierdoor kunnen broedlocaties van gebouw bewonende vogelsoorten, zoals kerkuil, huis-mus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de populierenrij direct ten oosten van het plangebied is mogelijk een horst waargenomen van een roofvogel (zie figuur 17 en 18). Mogelijk wordt dit nest bewoond door een sperwer, buizerd of havik, categorie 4 soorten die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest.

Figuur 17: Horst in populierenrij ten oosten van het plangebied

Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek waarnemingen gedaan van drie torenvalken en een buizerd, welke op de trapleuning van de windmolen direct ten zuiden van het plangebied zaten. De torenvalken toonden territoriaal gedrag ten opzichte van de buizerd.

De NDFF geeft twee waarnemingen, in 2011 en 2012, van een nestelende bruine kiekendief in de directe omgeving van het plangebied. Hoewel deze soort tevens recentelijk is waargenomen binnen het plangebied, betrof het hier geen nestgedrag. De bruine kiekendief is een soort die het liefst binnen rietland of sloten met riet broedt. De sloten die het plangebied omgeven bieden beperkt geschikt habitat voor deze soort en blijven binnen de voorgenomen plannen behouden. Hoewel het plangebied tevens geschikt habitat bevat voor deze soort, betreft het hier geen essentieel leefgebied voor de lokale populatie. In de directe omgeving van de het plangebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig, in de vorm van soortgelijke akkers en sloten. Daar deze soort een groot territorium heeft, zal deze kunnen uitwijken naar andere, geschiktere gebieden. Daarnaast zal bij de

Figuur 18: Locatie horst ten opzichte van plangebied

landschappelijke inpassing tevens geschikt en meer divers foerageergebied ontstaan. De instandhouding van deze soort komt niet in het geding. Wel dient het plangebied bouwrijp gemaakt te worden buiten de broedtijd van deze soort, welke globaal van april tot juli loopt, om overtredingen met betrekking tot een potentieel nest te voorkomen.

De NDFF geeft waarnemingen van akker- en weidevogels als Kievit, scholtekster en witgat in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft bij geen van deze waarnemingen echter nestgedrag. Het plangebied valt niet binnen een belangrijk weidevogelgebied zoals benoemd in het 'Actieplan Weidevogels Groningen' (2018). Tevens biedt het in huidige situatie slechts matig geschikt leefgebied voor weidevogels, gezien de grond zwaar bewerkt wordt voor akkerbouw. Kwetsbare soorten als grutto zijn dan ook niet binnen het plangebied waargenomen de afgelopen 3 jaar (NDFF). De directe omgeving van het plangebied biedt voldoende alternatief leefgebied voor weidevogels, in de vorm van akkers en akkerranden. Om de verstoring van nesten van akker- en weidevogels te voorkomen

dient het plangebied buiten broedseizoen bouwrijp gemaakt te worden. Tevens dienen werkzaamheden in de directe nabijheid van waterwegen en sloten buiten het broedseizoen plaats te vinden, om verstoring van de nesten van soorten als wilde eend en meerkoet te voorkomen.

Binnen de grondopslag in het noordoosten van het plangebied is een nest van oeverwaluw aangetroffen. De oeverwaluw betreft in provincie Friesland een categorie 5 soort. Deze soorten keren vaak terug naar het nest waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar wel voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen. De provincie Groningen hanteert geen lijst, maar het beleid dat, indien de soort niet in de directe omgeving van de omgeving de mogelijkheid heeft tot een nieuwe nestgelegenheid, het nest moet worden beschouwd als jaarrond beschermd. Met betrekking tot de oeverwaluw is er op circa 4,7 kilometer afstand van het plangebied een geschikte mogelijkheid om te broeden. Dit betreft zandwinlocatie 'Botje Zandgat'. Langs de oevers van deze zandwinplas zijn meerdere steile zandoevers aanwezig, welke zeer geschikt zijn voor oeverwaluw om in te broeden. Deze zandwinplas is gemakkelijk te vinden voor oeverwaluwen in het landschap. Daarnaast zijn er reeds waarnemingen van de oeverwaluw bij deze zandwinplas volgens waarneming.nl en de NDFF. Er kan hierdoor van uit worden gegaan dat het nest binnen de grondopslag geen essentieel nestgelegenheid betreft. Wel dient rekening te worden gehouden met het seizoen waarbinnen de oeverwaluw gebruik maakt van het nest bij het weghalen van de grondopslag. Dit kwetsbare seizoen loopt globaal gezien van half maart tot en met eind augustus.

5.1.1 Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Wel is er mogelijk een horst van een roofvogel, zoals buizerd, sperwer of havik, aanwezig in de populierenrij direct ten oosten van het plangebied. De horst zal naar aanleiding van het planvoornemen niet verloren gegaan. Wel dient verstoring voorkomen te worden door de werkzaamheden binnen een straal van 75 meter buiten

het broedseizoen van deze soorten uit te voeren (globaal gezien vanaf maart t/m juli). Daarnaast kunnen er bij de werkzaamheden nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Om overtredingen met betrekking tot het oeverwaluwnest binnen de grondopslag in het noordoosten van het plangebied te voorkomen, dient de grondopslag buiten het kwetsbare seizoen te worden verwijderd. Dit kwetsbare seizoen loopt globaal gezien van half maart tot en met eind augustus.

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdierverseniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

Binnen het plangebied is geen bebouwing of opgaande begroeiing aanwezig, waardoor de aanwezigheid van rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgesloten. Wel zijn er landschapselementen rond het plangebied die potentieel dienst kunnen doen als vliegroute en/of foerageergebied. Rondom het plangebied betreft dit de omliggende watergangen, de dijk bij

het Winschoterdiep en de populierenrij direct ten oosten van het plangebied, nabij de ingang van de Gasunie. Licht uitschijnend op deze structuren dient te worden vermeden, aangezien deze elementen kunnen dienen als vliegroute.

5.2.1 Toetsing

Het plangebied bevat geen potentiële verblijfplaatsen voor een vleermuissoort. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van (potentiële) overtreding met betrekking tot vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebied voor vleermuizen. Licht gericht of uitschijnend op de omliggende watergangen, de dijk nabij het Winschoterdiep en de populierenrij ten oosten van het plangebied dient wel te worden vermeden. Verlichting kan namelijk een verstrend effect hebben op foerageer- en vliegroutefuncties.

Verlichting toekomstige situatie

Binnen de voorgenomen plannen zal er geen verlichting binnen het zonnepark, noch verlichting wat uitstraalt op wateroppervlakten in de directe omgeving van het zonnepark worden gerealiseerd. Hierdoor zullen, ook na de realisatie van het zonnepark, alle huidige vliegroutes over open water worden gewaarborgd.

Foerageergebied toekomstige situatie

De afwatersloten en aangrenzende groenstroken zullen behouden blijven binnen de toekomstige situatie. Daarnaast zal er worden ingezet op een kruidenrijk grasland binnen het zonnepark. Bij kruidenrijk grasland is een groter insectenaanbod te verwachten dan de huidige sterk bewerkte agrarische percelen waaruit het plangebied voornamelijk bestaat. Hierdoor zal, ook na de realisatie van het zonnepark, foerageergebied binnen het plangebied worden gewaarborgd.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel en huisspitsmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten hermelijn, bunzing, boommarter, steenmarter, das, otter, bever, haas, eekhoorn, grote bosmuis en waterspitsmuis voor.

Hermelijn en bunzing kunnen mogelijk gebruik maken van het groen rond de omliggende watergangen. Gezien dit groen en de afwatersloten behouden blijven en de zonnepanelen op de intensief gebruikte agrarische percelen worden geplaatst, gaat er geen leefgebied van beide soorten verloren. Daar de grond binnen het plangebied intensief wordt bewerkt, is de aanwezigheid van een verblijfplaats van één van beide soorten binnen het zonnepark niet te verwachten. Wel kunnen er verblijfplaatsen in de slootkanten aanwezig zijn, waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd. Daar er geen potentiële verblijfplaatsen als lintvormige groenstructuren, ruigten, bomen of houtstapels binnen het plangebied aanwezig zijn, betreft het hier geen essentieel habitat voor boom- en steenmarter. Binnen het plangebied zijn geen burchten, loop- of eetsporen, latrines of wissels die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de

das. Binnen de bosschage ten zuidwesten van het plangebied zijn daarnaast geen burchten en/of vluchtpijpen waargenomen. Volgens de NDFP zijn er waarnemingen bekend van deze soort bij knooppunt Zuidbroek en binnen het Midwolderbos. Het kan niet worden uitgesloten dat de das van tijd tot tijd gebruik maakt van het plangebied bij verspreiding. Met de voorgenomen plannen zal agrarisch perceel worden omgezet tot kruidenrijk grasland en zal minder kering plaatsvinden. Hierdoor zal de regenwormenstand worden verhoogt. De functionaliteit van het plangebied voor de das zal hiermee tevens worden verhoogt. De watergangen rondom het plangebied bieden geen geschikt habitat voor de otter dan wel de bever. Daarnaast zullen de afwatersloten binnen het plangebied ongewijzigd blijven en zullen er zelfs extra afwatersloten worden toegevoegd.

De aanwezigheid van de haas binnen het plangebied is aangetoond tijdens een bezoek van de provincie aan het plangebied. Het geheel plangebied bestaat uit leefgebied, waarbij de akkers tot foerageergebied behoren en de ruwe stroken langs de sloten, op de grondopslag in het noordoosten en in de groenstrook tegen het treinspoor bieden zowel rustplaatsen als foerageergebied voor deze soort kunnen. Beide onderdelen behoren tot het functioneel leefgebied van de haas.

Daar er geen bomen en houtwallen binnen het plangebied aanwezig zijn, biedt het geen geschikt habitat voor de eekhoorn. Tevens zijn er geen sporen of nesten van de eekhoorn aangetroffen. De grote bosmuis heeft een voorkeur voor oude open eiken en- beukenbossen. Daarnaast komt deze soort voor in verschillende biotopen, mits er dekking is door lage begroeiing of verspreid liggende stenen. Daar dit habitat niet aanwezig is binnen het plangebied, biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor deze soort. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dit habitat is binnen het plangebied eveneens niet aanwezig, gezien de zware bemesting en de beperkte ontwikkeling van de sloten. Hierdoor vormt het geen geschikt

leefgebied voor deze soort. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

5.3.1 Toetsing

Met betrekking tot de haas kan niet worden uitgesloten dat er leefgebied en mogelijke rustplaatsen kunnen worden ontzien. Hieromtrent ontheffing aangevraagd te worden voor zover dit betreft het verbod om opzettelijk te doden of te vangen of om de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de haas opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied van de overige in de omgeving voorkomende soorten verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

5.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis. De waarnemingen hebben betrekking op de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

5.4.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

5.5 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander.

Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad, poelkikker, heikikker, Alpenwatersalamander en kamsalamander bekend. Het plangebied bevat op de watergangen na geen oppervlaktewater. Gezien de beperkte ontwikkeling, de voedselrijkdom en de intensieve omgeving van de sloten zijn enkel algemene (vrijgestelde) soorten te verwachten. Met betrekking tot deze soorten is enkel de zorgplicht van toepassing.

5.5.1 Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

5.6 Vissen

Aangezien er geen werkzaamheden aan oppervlaktewater plaatsvinden kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

5.7 Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote vos en grote weerschijnvlinder. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

5.7.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten

5.8 Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van knolspirea. Deze soort stelt echter zeer specifieke eisen aan zijn standplaats. Gezien het aanwezige biotoop van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

5.8.1 Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

5.9 Invasieve exoten

Enkele soorten binnen Nederland mogen niet worden verhandeld of vervoerd, of moeten actief worden geweerd. Voor soorten op de zogenoemde Unielijst (EU-exotenverordening) geldt een verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Voor lidstaten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen. Per soort zijn doelen en acties omschreven (Onderbouwing strategie Unielijstsoorten). Daarnaast geldt voor enkele soorten een nationaal handelsverbod, waaronder drie soorten Aziatische duizendknopen. Deze mogen niet worden verhandeld of vervoerd. Dit geldt ook voor grond waarin resten of zaden van duizendknoop aanwezig zijn. Er geldt enkel een uitzondering ten behoeve van het uitroeien, bestrijden of beheersen van de duizendknopen.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de reuzenberenklauw, Japanse duizendknoop en de grote waternavel. Binnen het plangebied zijn echter geen waarnemingen van deze soorten gedaan tijdens het veldbezoek.

6 Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht wordt genomen:

- Binnen 75 meter van het potentiële roofvogelnest (figuur 17+18) mogen tijdens het broedseizoen van deze soorten geen werkzaamheden plaatsvinden. Dit seizoen betreft circa maart t/m juli. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.
- Ten aanzien van broedvogels welke op de akker kunnen broeden, dient het bouwrijp maken van het plangebied buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Om overtredingen met betrekking tot het oeverwaluwnest binnen de grondopslag in het noordoosten van het plangebied te voorkomen, dient de grondopslag buiten het kwetsbare seizoen te worden verwijderd. Dit kwetsbare seizoen loopt globaal gezien van half maart tot en met eind augustus.
- Ten aanzien van vleermuizen dient licht gericht of uitstralend op opgaand groen en open water te worden vermeden;
- Met betrekking tot de haas kan niet worden uitgesloten dat er leefgebied en mogelijke rustplaatsen kunnen worden ontzien. Hieromtrent ontheffing aangevraagd te worden voor zover dit betreft het verbod om opzettelijk te doden of te vangen of om de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de haas opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6.1 Vervolgtraject en advies

6.1.1 AERIUS-berekening

Om op voorhand negatieve effecten op Natura-2000 gebieden vanwege stikstofdepositie uit te sluiten kan een AERIUS-berekening uitgevoerd worden. Als uit deze berekeningen blijkt dat bij de aanleg- en gebruiksfase niet meer dan 0,00 mol/ha/j aan depositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitatten, kunnen negatieve effecten uitgesloten worden en is voor het aspect stikstofdepositie geen aparte (Wet natuurbescherming)vergunning benodigd. Als uit de berekening een resultaat komt boven 0,00 dienen vervolgstappen ondernomen te worden.

Om een AERIUS-berekening uit te voeren zijn verschillende gegevens nodig voor de aanlegfase en gebruiksfase. Voor de aanlegfase is het van belang dat in beeld wordt gebracht welke (mobiele) werktuigen (hijskraan, graafmachine etc.) er gebruikt gaan worden, want bij de verbranding van fossiele brandstoffen komt stikstof vrij, de totale gebruiksduur van deze werktuigen, het bouwjaar van de werktuigen is en het vermogen (kW). Daarnaast dienen het aantal verwachte verkeersbewegingen in de aanlegfase (vrachtwagens die materiaal aan- en afvoeren, busjes, personenauto's, enz.) ook meegenomen te worden.

Als het gebouw gasgestookt wordt, is informatie nodig over de stikstofemissie die jaarlijks vrijkomt vanwege de verwarming en het overige gasverbruik tijdens de gebruiksfase. Als het gebouw gasloos is hoeft alleen gekeken te worden naar de verkeersgeneratie. Dat zijn alle vervoersbewegingen die samenhangen met het gebruik van het nieuwe gebouw. Er dient aangegeven te worden of het gaat om lichte voertuigen (personenauto's en kleine busjes), middelzware vervoersbewegingen (kleine vrachtwagens) of zware vervoersbewegingen (grote vrachtwagens).

7 Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2: Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 14 km	Nee	-	Geen rekenresultaten boven 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	Ca. 400 m	Nee	-	Ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Tabel 3: Overzicht (potentiële) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep	Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen	
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Te voorkomen	Werkzaamheden binnen 75 meter van het horst buiten broedseizoen uitvoeren; Grondopslag verwijderen buiten kwetsbare periode van de oeverwaluw.	Broedseizoen voor deze soorten loopt globaal van maart t/m juli
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Ja	Te voorkomen	Verlichting gericht of uitschijnend op opgaand groen vermijden	Verlichting kan een negatief effect hebben op foerageer- en vliegroudefuncties
	Vliegroutes	Ja	Te voorkomen		
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Mogelijk	Ontheffing aanvragen met betrekking tot de haas	Zorgplicht heeft betrekking op een soort als de egel	
Reptielen	Nee	Nee	-	-	
Amfibieën	Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad	
Vissen	Nee	Nee	-	-	
Ongewervelden	Nee	Nee	-	-	
Vaatplanten	Nee	Nee	-	-	

8 Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Diepenbeek, A. 2021. Veldgids Dierensporen Europa. Tweede druk, KNNV Uitgeverij Zeist.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2019. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Zesde druk, Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Van Hoof, P & R, Creemers, 2023. Fotoveldgids amfibieën. alle soorten en stadia in beeld. 1^e Druk, Stichting RAVON, Nijmegen.
- <https://www.ndff.nl/>, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Algemene websites

- <https://www.bij12.nl/> (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- <https://www.eis-nederland.nl/> (soortgegevens ongewervelden)
- <https://www.floron.nl/> (soortgegevens planten)
- <https://www.ravon.nl/> (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- <https://sovon.nl/> (soortgegevens vogels)
- <https://www.natura2000.nl/gebieden> (Natura 2000-gebieden)
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten> (verspreidingsgegevens planten)
- <https://www.vlinderstichting.nl/> (soortgegevens vlinders en libellen)
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-0> (wettekst Wet natuurbescherming)
- <https://www.zoogdierverseniging.nl/> (soortgegevens zoogdieren)

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Rhijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
+31 (0)20 506 19 99

Boxtel

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

